

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2
ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับวิธีสอนแบบปกติ

โดย
นางสาวศิริรัตน์ เทียมเสรีวงศ์
ครูผู้สอน
สาขาวิชาการตลาด

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ
เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร
ปีการศึกษา 2558

ชื่อผลงานวิจัย	: การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับวิธีสอนแบบปกติ
ชื่อผู้วิจัย	: นางสาวสิริรัตน์ เทียมเสีรวงศ์
ตำแหน่ง	: ครูผู้สอน สาขาวิชาการตลาด
วุฒิการศึกษา	: การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สถานศึกษาที่ติดต่อ	: วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ 88 สุขุมวิท 73 พระโขนงเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10260 โทร.086-097-9860
ปีที่ทำวิจัยเสร็จ	: ปีการศึกษา 2558
ประเภทงานวิจัย	: ประเภทวิจัยการเรียนการสอน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับวิธีสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็น นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 สาขาวิชาการตลาด วิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) 1 ห้อง จำนวน 20 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 10 คน และเป็นกลุ่มควบคุมจำนวน 10 คน ใช้เวลาเรียน 24 คาบ คาบละ 60 นาที กลุ่มทดลองใช้วิธีสอนกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ และกลุ่มควบคุมใช้วิธีสอนแบบปกติ ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control Group Pretest – Posttest Design

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยตลาด มีค่าความเชื่อมั่น 0.81 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และใช้สถิติ t – test for independent

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยตลาดของนักศึกษาที่เรียน ด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ความคงทนในการเรียนรู้วิชาการวิจัยตลาดของนักศึกษาที่เรียน ด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กับวิธีสอนแบบปกติ หลังการทดลอง 2 สัปดาห์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ครูผู้สอน ได้จัดหรือดำเนินการให้สอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล ความสามารถทางปัญญา วิธีการเรียนรู้ โดยการบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง ได้พัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ด้วยวิธีการ กระบวนการและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงทั้งในและนอกห้องเรียน มีการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามมาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด (กรม วิชาการ . 2544)

จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในการจัดการเรียนการสอนวิชาวิจัยการตลาด รหัสวิชา 3202-2002 จำนวน 3 หน่วยกิต หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หากจัดการเรียนด้วยวิธีการสอนแบบบรรยาย และสื่อที่ใช้การเรียนการสอน เป็นตำรา เพียงอย่างเดียว จะไม่ก่อให้เกิดการเรียนรู้กับนักศึกษา รวมทั้งผู้วิจัยพบว่านักศึกษายังขาดทักษะในการ เรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะการอ่าน การเขียน การวิเคราะห์ และทักษะในการปฏิบัติ ซึ่งส่งผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยจึงได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ใ้กับนักศึกษา อันเป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อมุ่งเน้นให้นักศึกษาสร้างความรู้จาก ประสบการณ์เดิม (Active Learning) มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาด้วยกัน และระหว่างนักศึกษากับ ครูผู้สอน มีการสื่อสารโดยการอ่าน การพูด การเขียนเป็นเครื่องมือแลกเปลี่ยน วิเคราะห์ และสังเคราะห์ ความรู้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าการเรียนการสอนวิชาการวิจัยตลาดจะส่งผลดี และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ที่สำคัญยังสามารถช่วยนักศึกษาที่มีผลการเรียนอ่อนได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำวิธี สอนแบบใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอน และเพื่อศึกษา เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยตลาดระหว่างวิธีสอนแบบใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับ วิธีสอนแบบปกติ

วัตถุประสงค์การวิจัย

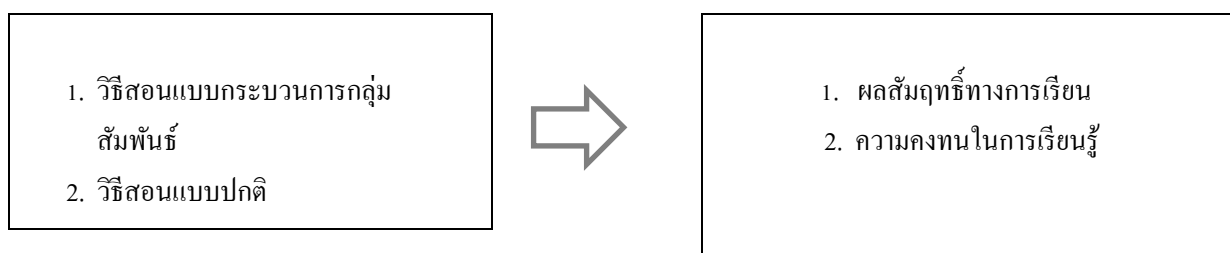
1. เพื่อการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยตลาดของนักศึกษาประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับวิธีสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้วิชาการวิจัยตลาดนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับวิธีสอนแบบปกติ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยตลาดระหว่างวิธีสอนแบบ
กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับวิธีสอนแบบปกติ

ตัวแปรต้น
(Independent Variable)

ตัวแปรตาม
(Dependent Variable)

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยตลาดของนักศึกษา ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติแตกต่างกัน
2. ความคงทนในการเรียนรู้วิชาการวิจัยตลาดของนักศึกษา ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กับวิธีสอนแบบปกติแตกต่างกัน

นิยามศัพท์

1. วิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ร่วมคิด วิเคราะห์ และอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่มเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และผลสำเร็จของงาน ซึ่งใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอน 4 ขั้นตอน คือ

1.1 กระบวนการแบ่งกลุ่มนักศึกษาเพื่อศึกษาและทำงานร่วมกัน

1.2 กระบวนการศึกษาหาความรู้จากสื่อต่างๆที่ต้องการให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงภายในกลุ่ม

1.3 กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยนักศึกษาแต่ละกลุ่มจะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มอื่นๆ และสรุปประเด็นความรู้เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาผลงานภายในกลุ่ม

1.4 การนำเสนอหรือการปฏิบัติตามกิจกรรมหรือใบงานที่กำหนดให้สำเร็จ

2. วิธีสอนแบบปกติ หมายถึง วิธีสอนในห้องเรียนตามปกติโดยครูบรรยายหรืออธิบายเนื้อหาวิชาตามลำดับ ตามแผนปฏิบัติงานการสอนในสาขาวิชาการวิจัยตลาด พร้อมยกตัวอย่างที่เกี่ยวข้องโดยมีการเขียนหัวข้อ สารสำคัญบนกระดาน มีการทบทวน ตั้งคำถาม ทำแบบฝึกหัด เพื่อทดสอบความเข้าใจ และดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน โดยซักถามและตอบคำถาม

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการตอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาการวิจัยตลาด ผู้ที่ตอบได้คะแนนมากเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อยถือว่าเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

4. ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง ผลการเรียนรู้หรือคะแนนที่นักศึกษาทำได้จากการตอบแบบทดสอบชุดเดียวกันกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยการตลาด โดยทำการทดสอบหลังการเรียนการสอนจบลงแล้ว 2 สัปดาห์

5. นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หมายถึง นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 สาขาวิชาการตลาด ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

6. วิชาการวิจัยตลาด รหัสวิชา 3202-2002 หมายถึง วิชาที่เปิดสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ของกรมอาชีวศึกษา และใช้เวลาเรียน 3 คาบ (180 นาที) ต่อ 1 สัปดาห์ จำนวน 8 สัปดาห์

แนวคิด/ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

ความหมายของกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ หมายถึง กระบวนการขั้นตอน วิธีการหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การดำเนินงานเป็นกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คือได้ทั้งผลงานที่ดี และได้ทั้งความรู้สึกละและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ร่วมงาน (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา.2539: 67-77)

ลักษณะการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มีลักษณะดังนี้

1. ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนอย่างทั่วถึง
2. ยึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้พูดคุย ปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกันอันจะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น และเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ดีอีกทั้งจะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ข้อมูลและหลากหลาย
3. ยึดการค้นพบด้วยตนเอง ครูจะเป็นผู้จัดประสบการณ์เรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นหาและค้นพบคำตอบด้วยตนเอง ซึ่งจะมีผลให้นักเรียนจดจำได้ดี
4. เน้นกระบวนการควบคู่ไปกับผลงาน โดยการส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ถึงกระบวนการกลุ่มและกระบวนการต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดผลงาน
5. เน้นการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสคิดแนวทางที่จะนำความรู้เข้าไปในชีวิตประจำวัน

กิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้หลักการสอนของกลุ่มสัมพันธ์ มีลักษณะ ดังนี้

1. กิจกรรมให้ผู้เรียนกระทำ เพื่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ กิจกรรมจะมีลักษณะเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้อย่างทั่วถึงมากที่สุดเท่าที่จะทำได้
2. กิจกรรมมีลักษณะเป็นกิจกรรมกลุ่มย่อย ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกันได้
3. กิจกรรมมีลักษณะที่นักเรียนจะต้องค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ครูจะทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ มากกว่าทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้
4. กิจกรรมประกอบไปด้วยขั้นตอนของการวิเคราะห์และอภิปรายเกี่ยวกับกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กระบวนการทำงาน กระบวนการแก้ปัญหา ฯลฯ ซึ่งมีผลต่อการทำงานและผลงาน
5. กิจกรรมประกอบไปด้วยการอภิปราย หัววิธีการและแนวทางในการนำการเรียนรู้ที่ได้รับไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน

ข้อดีของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

1. ครูสามารถฝึกให้นักเรียนรู้จักวางแผนการทำงานก่อนลงมือทำงานร่วมกัน ทั้งยังสามารถฝึกให้รู้จักการแบ่งงานกันทำอย่างทั่วถึง การวางแผนการทำงานและรู้จักแบ่งงานกันทำเป็นกระบวนการทำงานที่จะช่วยให้ผลงานมีคุณภาพมากขึ้น และเป็นการช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้และฝึกฝนทักษะในการแสดงบทบาทหน้าที่ของผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มที่ดี
  2. ครูซักถามและให้นักเรียนอภิปรายปัญหาในการทำงานกลุ่มว่ามีอะไรบ้าง และควรแก้ไขอย่างไร เป็นสิ่งที่จะช่วยฝึกให้นักเรียนรู้จักการวิเคราะห์ปัญหาของกลุ่ม และหาทางแก้ปัญหากลุ่ม เป็นทักษะที่สำคัญของการทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ
  3. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาเป็นกรรมการตัดสินผลงานตามเกณฑ์ที่ให้ไว้แต่ต้นเป็นการฝึกให้นักเรียนได้รู้วิธีการตัดสินใจอย่างมีหลักการและเหตุผล เป็นการฝึกทักษะการทำงานกลุ่มที่ดี
- แนวคิดเกี่ยวกับวิธีสอนแบบปกติ (แบบบรรยาย)**

ความหมายของการสอนแบบบรรยาย (Lecture Method)

การสอนแบบบรรยายเป็นการสอนที่ครูได้เตรียมเนื้อหาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทเรียนที่สอน จากตำรา แบบเรียน หนังสือต่าง ๆ ตลอดจนแหล่งวิชาอื่น ๆ มาเป็นอย่างดี เพื่อนำมาอธิบายหรือบรรยายให้นักเรียนได้ฟัง (สิริวรรณ ศรีพหลและพันทิมา อุทัยสุข, 2526)

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการสอนแบบบรรยาย

1. ขั้นเตรียมกิจกรรม
  - 1.1 ผู้สอนนำหลักสูตรหรือเนื้อหาที่จะบรรยาย มาวิเคราะห์ว่าเหมาะสมกับผู้เรียนหรือไม่ เนื้อหานั้น ๆ จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพียงพอหรือไม่
  - 1.2 ผู้สอนจัดลำดับเนื้อหาและขั้นตอนเพื่อนำเสนอแก่ผู้เรียน

2. ชั้นปฏิบัติการกิจกรรม

2.1 กิจกรรมการนำเข้าสู่เรื่อง อาจใช้ภาพประกอบหรืออุปกรณ์อื่น ๆ แล้วแต่เนื้อหาของบทเรียน เพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียน หรือเพื่อเป็นการเชื่อมโยงความรู้ที่เรียนใหม่กับความรู้เดิมที่ได้เรียนไปแล้ว

2.2 กิจกรรมการนำเสนอข้อมูล ผู้สอนซึ่งเป็นผู้บรรยาย มีหลักในการบรรยาย ดังนี้

ก. เป็นการบรรยายแบบเป็นทางการ ผู้สอนต้องอธิบายหรือบรรยายเนื้อหาตามลำดับ ไม้วกวน นอกจากนั้นผู้บรรยายต้องพยายามใช้ท่าทางประกอบ เพื่อให้ผู้เรียนสนใจการบรรยาย ระยะเวลาที่ใช้ในการบรรยายก็ไม่ควรยาวเกินไป

ข. เป็นการบรรยายที่มีตัวอย่างประกอบ ตัวอย่างที่นำมาเสนอต้องชัดเจน และสื่อ 1.3 ผู้สอนจัดเตรียมอุปกรณ์ประกอบการสอนให้พร้อม เช่น

ก. ภาพประกอบ แผนภูมิ ตาราง ฯลฯ ถ้าเป็นการบรรยายที่มีภาพประกอบ

ข. หนังสือ บทความ หรือสิ่งตีพิมพ์อื่น ๆ ถ้าเป็นการบรรยายที่มีการอ่านประกอบ

ความหมายได้อย่างถูกต้อง

ค. เป็นการบรรยายที่มีการอ่านจากหนังสือหรือสิ่งตีพิมพ์อื่น ๆ ด้วยวิธีการเรียนทั้งชั้นอ่านพร้อมกัน หรืออาจให้ผู้เรียนคนใดคนหนึ่งมาอ่านข้อความนั้น ๆ ที่หน้าชั้น

ง. เป็นการบรรยายแบบเปิดโอกาสให้ผู้เรียน มีโอกาสถามหรือแสดงความคิดเห็น ต้องสังเกตผู้เรียนไม่กล้าซักถาม โดยการสุ่มถามผู้เรียนสัก 2-3 คน

2.3 กิจกรรมการฟัง กิจกรรมข้อนี้เป็นของผู้เรียนคือการฟังคำบรรยายของผู้สอน นอกจากนั้นผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนมีทักษะการฟัง คือ ฟังแล้วคิดไปด้วย ตีความได้ เป็นต้น

2.4 กิจกรรมการจดบันทึก คือ การจดคำบรรยายของผู้สอนในขณะที่นั่งฟังไปอย่างถูกต้อง เช่น ให้ผู้เรียนหัดสรุปเนื้อหา สาระสำคัญ

3. ชั้นสรุปกิจกรรม

3.1 ผู้สอนอาจสรุปเนื้อเรื่องที่ทำการบรรยายไปแล้วนั้นเป็นข้อ ๆ บนกระดานหน้าชั้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างเป็นลำดับขั้นตอน

3.2 ผู้สอนและผู้เรียนอาจปฏิบัติการกิจกรรมข้อนี้ร่วมกัน โดยช่วยกันสรุปคำบรรยายไว้บนกระดานหน้าชั้น กิจกรรมข้อนี้ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมด้วย

3.3 การทำรายงาน อาจเป็นกิจกรรมขั้นสรุปได้คืออีกกิจกรรมหนึ่งการทำรายงานอาจทำได้ทั้งการเขียนหรือการรายงานหน้าชั้น การทำรายครูผู้สอน ดังนั้นผู้สอนควรจะกำหนดหัวข้อเรื่องให้ชัดเจนให้ผู้เรียนไปทำการค้นคว้าและให้เขียนมาส่ง หรืออาจให้มารายงานหน้าชั้นเรียน แล้วแต่ความเหมาะสม

แนวคิดเกี่ยวกับความคงทนในการเรียน

ความหมายของความคงทนในการจำ

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. (2533) กล่าวว่า การจำ (Memory) หมายถึง ความสามารถในการสะสมประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อมและสามารถถ่ายทอดออกมาในรูปของการระลึกได้ (Recall) หรือการจำ (Recognition)

สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2536) ให้ความหมายของ “ความจำ” ไว้ว่าความสามารถจะเก็บสิ่งที่เรียนรู้ไว้ได้เป็นเวลานานและสามารถค้นคว้ามาใช้ได้หรือระลึกได้ ซึ่งได้แบ่งส่วนประกอบของความจำออกเป็น 4 อย่าง

- (1) การเรียนรู้และประสบการณ์เพื่อจะได้รับข้อมูลข่าวสารและทักษะต่าง ๆ
- (2) การเก็บ (Retention) การเก็บสิ่งที่เรียนรู้และประสบการณ์ไว้
- (3) การระลึกได้ซึ่งความรู้และประสบการณ์
- (4) สามารถเลือกข้อมูลข่าวสาร หรือความรู้ที่มีไว้มาใช้ได้เหมาะสมกับสถานการณ์และเวลา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วันวิสา กองแสน (2557) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความคงทนในการเรียนรู้และเจตคติต่อการเรียนวิชาชีววิทยา เรื่อง อาณาจักรของสิ่งมีชีวิต ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการทำผังความคิด มีคะแนนความคงทนในการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผจญภัย เครื่องจำปา (2557) ได้ศึกษาความคงทนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยาและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้แบบ IQM 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้แบบ IQM มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มเติมชีววิทยา เรื่อง การเคลื่อนที่ของสิ่งมีชีวิต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้แบบ IQM มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่คงทน

สุวิมล เด่นสมุทร (2554) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนแบบสืบสวนและแบบกลุ่มสัมพันธ์ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาและแนะแนวสำหรับครูของนักศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จากการศึกษาพบว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนมีความแตกต่างจากคะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนด้วยวิธีสืบสวนและแบบกลุ่มสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นราภรณ์ ฟองสวัสดิ์ (2554) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 โดยการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มและการเรียนปกติ วิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิเทคนิคนานา เชียงใหม่ พบว่า

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบกระบวนการกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมด้วยวิธีการเรียนแบบปกติ

บัณฑิต จัตรีโรจน์ (2554) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสอนของนักศึกษาครูภาษาอังกฤษ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสอนของนักศึกษาครูภาษาอังกฤษและเพื่อประเมินสมรรถนะการสอนของนักศึกษาครูภาษาอังกฤษหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ผลการวิจัยเป็นดังนี้

1) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ซึ่งได้รับการประเมินความเหมาะสม โดยผู้เชี่ยวชาญที่ระดับมากที่สุด รูปแบบนี้มีลักษณะเด่น คือ การบูรณาการเรียนรู้แบบร่วมมือกับกระบวนการกลุ่ม การเรียนรู้แนวสร้างสรรค์นิยม การนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ และความสามารถในด้านความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ระเบียบวิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเนิ่นการทดลองตามแผนการวิจัย Randomized Control – Group Pretest posttest design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 216) ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงรูปแบบในการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ER	T ₁	X	T ₂
CR	T ₁	-	T ₂

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็น นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 สาขาวิชาการตลาด วิชาการบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 4 ห้อง รวมทั้งสิ้นจำนวน 82 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็น นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 สาขาวิชาการตลาด วิชาการบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) 1 ห้อง จำนวน 20 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม เลือกนักศึกษาที่มีหมายเลขที่เป็นกลุ่มทดลอง และหมายเลขเลขคู่เป็นกลุ่มควบคุม ดังนี้

- กลุ่มทดลอง จำนวน 10 คน ใช้วิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์
- กลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน ใช้วิธีสอนแบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจัยตลาด เรื่อง กระบวนการวิจัยการตลาด ด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ และวิธีสอนแบบปกติ

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยตลาด 1 ชุด จำนวน 40 ข้อ

การสร้างเครื่องมือวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ หลักสูตร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนแบบใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ และวิธีสอนแบบปกติ

2. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยตลาด และจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์และวิธีสอนแบบปกติ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ตามหลักสูตร

3. ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ และแผนจัดการเรียนรู้ ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์กมลทิพย์ เหมือนสุวรรณ และอาจารย์ปณิภา โทพิลา อาจารย์ประจำสาขาวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ และอาจารย์ปณิชา อินทกาศ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. เลือกแบบทดสอบจำนวน 40 ข้อ ที่มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80 และมีอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป โดยใช้เทคนิค 27 % ของจุงเตห์ ฟาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 186)

5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบตามวิธีคูเดอร์ ริชาร์ดสัน โดยใช้สูตร KR – 20 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 197) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.81

6. จัดพิมพ์เป็นต้นฉบับเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการสอนกลุ่มทดลองด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

1.1 เตรียมความพร้อมของนักศึกษาเกี่ยวกับการทำงานกลุ่มและรูปแบบการเรียนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

1.2 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มทดลองตามขั้นตอนแผนการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจัยตลาดที่จัดทำขึ้น โดยนำบทเรียนที่สร้างขึ้นไปดำเนินการในการเรียนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ คือ ให้นักศึกษาเรียนเป็นกลุ่มละ 2 คน ใช้เวลาทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ ๓ คาบ รวมทั้งสิ้น 24 คาบ

1.3 ทำการทดสอบหลังเรียน (Post – test) และบันทึกหลังการสอน

2. ผู้วิจัยดำเนินการสอนกลุ่มควบคุมโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ

2.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มควบคุมตามขั้นตอนแผนการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจัยตลาดที่จัดทำขึ้น ใช้เวลาทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ ๆ ละ 3 คาบ รวมทั้งสิ้น 24 คาบ

2.2 ทำการทดสอบหลังเรียน (Post – test) และบันทึกหลังการสอน

3. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทางการเรียนก่อนและหลังทั้ง 2 กลุ่ม มาหาค่าทางสถิติ

4. ทำการทดสอบวัดผลความคงทนในการเรียนรู้กับกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมหลังจากการเรียนการสอนเสร็จสิ้นไปแล้ว 2 สัปดาห์โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ชุดเดิม นำคะแนนที่ได้ มาหาค่าสถิติสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. หาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จากการทดสอบ

2. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการทดลอง เพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ t – test Independent

3. ทดสอบการแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ t – test Dependent และทดสอบการแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ t – test Independent

4. ทดสอบการแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลอง 2 สัปดาห์ เพื่อหาความคงทนในการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ t – test Independent

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยตลาดของนักศึกษา ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับวิธีสอนแบบปกติ

1.1 นำค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมาเปรียบเทียบโดยใช้สถิติ t – test Independent ผลดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยตลาดก่อนการทดลองของนักศึกษา กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	N	ก่อนการทดลอง		t	Sig
		$\bar{X}$	S.D.		
ทดลอง	10	13.00	2.36	.851	.320
ควบคุม	10	13.80	2.82		

จากตาราง 2 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยตลาดของนักศึกษา ทั้งสองกลุ่ม ก่อนการทดลอง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.2 นำค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนทดลองและหลังทดลองของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาเปรียบเทียบโดยใช้สถิติ t – test Dependent ผลดังตาราง 3 ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยตลาดก่อนการทดลอง และหลังการทดลองของนักศึกษากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	N	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t	Sig
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ทดลอง	10	13.00	2.36	22.60	2.46	21.23	.003**
ควบคุม	10	13.80	2.82	15.20	2.66	1.56	.175

** P < .01

จากตาราง 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยตลาดของนักศึกษาที่เรียน ด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ก่อนการทดลอง และหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียน ด้วยวิธีสอนแบบปกติก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3 นำค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังการทดลองของนักศึกษากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมาเปรียบเทียบโดยใช้สถิติ t – test Independent ผลดังตาราง 4 ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	N	หลังการทดลอง		t	Sig
		$\bar{X}$	S.D.		
ทดลอง	10	22.60	2.46	8.14	.000**
ควบคุม	10	15.20	2.66		

** P < 0.1

จากตาราง 4 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยตลาดของนักศึกษา ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1.

2. เปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้วิชาการวิจัยตลาดของนักศึกษา ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กับวิธีสอนแบบปกติ

2.1 นำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการทดสอบก่อนเรียน หลังการเรียนและหลังการเรียนสิ้นสุด 2 สัปดาห์ ของนักศึกษากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ผลดังตาราง 5 ตาราง 5 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการทดสอบก่อนเรียน หลังการเรียนและหลังการเรียนสิ้นสุด 2 สัปดาห์ ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
เลขที่	ก่อนการเรียน	หลังการเรียน	หลังเรียน 2 สัปดาห์	เลขที่	ก่อนการเรียน	หลังการเรียน	หลังเรียน 2 สัปดาห์
1.	15	26	28	1.	16	16	15
2.	12	22	19	2.	10	11	14
3.	13	21	18	3.	13	15	17
4.	11	23	21	4.	17	13	18
5.	15	23	25	5.	18	19	21
6.	15	26	28	6.	16	16	18
7.	11	21	20	7.	11	12	13
8.	17	25	22	8.	12	19	18
9.	11	20	20	9.	14	16	16
10.	10	19	15	10.	11	15	16
$\bar{X}$	13.00	22.60	21.60	$\bar{X}$	13.80	15.20	16.60

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทั้ง 2 กลุ่ม แต่ว่าในกลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงในระดับที่มากกว่า

2.2 นำค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคงทนในการเรียนรู้วิชาการวิจัยตลาด หลังการทดลอง 2 สัปดาห์ ของนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาเปรียบเทียบโดยใช้สถิติ t – test Independent ผลดังตาราง 6

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง 2 สัปดาห์

กลุ่ม	N	หลังการทดลอง 2 สัปดาห์		t	sig
		$\bar{X}$	S.D.		
ทดลอง	10	21.60	4.25	3.85	.004**
ควบคุม	10	16.60	2.32		

** P < .01

จากตาราง 6 แสดงว่า ความคงทนในการเรียนรู้วิชาการวิจัยตลาดของนักศึกษา ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กับวิธีสอนแบบปกติ หลังการทดลอง 2 สัปดาห์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 2 คือ หลังจากที่ได้ทดลองไปแล้ว 2 สัปดาห์ ผลความคงทนในการเรียนโดยเฉลี่ยแล้ว กลุ่มทดลองยังคงมีความทรงจำโดยเฉลี่ยแล้วมากกว่ากลุ่มควบคุม

สรุปอภิปราย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยตลาดของนักศึกษา ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1.

2. ความคงทนในการเรียนรู้วิชาการวิจัยตลาดของนักศึกษา ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กับวิธีสอนแบบปกติ หลังการทดลอง 2 สัปดาห์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 2

อภิปรายผล

จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยตลาดของนักศึกษา ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กับวิธีสอนแบบปกติ พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจัยตลาดของนักศึกษา ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยวิธีสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1. ทั้งนี้ น่าจะมีสาเหตุมาจาก

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ เป็นรูปแบบหนึ่งการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะเป็นการเรียนรู้ที่นำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ มีขั้นตอนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างความรู้ด้วยตนเองและกลุ่ม และได้ลงมือปฏิบัติ (Learning by doing) โดยเน้นให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน ตลอดจนเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่มีความสามารถทางการเรียนอยู่ในระดับสูง ได้ช่วยเหลือและอธิบายเนื้อหาให้กับเพื่อนในกลุ่ม ทำให้นักศึกษาที่เรียนอ่อนกว่ามีกำลังใจในการพัฒนาตนเอง และช่วยกันคิด ค้นคว้า อภิปรายและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน รวมทั้งวางแผนการทำงานเป็นระบบ ส่วนการเรียนแบบปกติจะไม่มีกำหนดให้มีการจัดกลุ่มผู้เรียนในการทำกิจกรรม นักศึกษาที่เก่งจะเป็นผู้ทำกิจกรรม ส่วนนักศึกษาที่เรียนอ่อนจะคอยปฏิบัติตาม โดยไม่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนราภรณ์ ฟองสวัสดิ์ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 โดยการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มและการเรียนปกติ วิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับบัณฑิต ฉัตรวิโรจน์ความสามารถในด้านความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 นักศึกษามีความสุขกับการเรียนรู้อย่างเห็นได้ชัดจากกระบวนการทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม ครูผู้สอนจะอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นผู้

ชี้แนะแนวทางในการค้นคว้า และสร้างความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งคอยให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจกับผู้เรียนอย่างใกล้ชิด ส่วนการจัดการเรียนแบบปกติจะมุ่งเน้นในเนื้อหามากกว่ากิจกรรม ทำให้นักศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจและเบื่อหน่ายต่อการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิมล เค้นสมุทร พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนมีความแตกต่างจากคะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนด้วยวิธีสืบสอบสวนและแบบกลุ่มสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ความคงทนในการเรียนรู้วิชาการวิจัยตลาด โดยวิธีสอนแบบใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับวิธีสอนแบบปกติ หลังการทดลอง 2 สัปดาห์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 2 คือ หลังจากที่ได้ทดลองไปแล้ว 2 สัปดาห์ ผลความคงทนในการเรียนโดยเฉลี่ยแล้ว กลุ่มทดลองยังคงมีความทรงจำโดยเฉลี่ยแล้วมากกว่า กลุ่มควบคุม ทั้งนี้ น่าจะมีสาเหตุมาจากการที่ผู้เรียนได้มีโอกาสช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ช่วยกันคิด ค้นคว้า อภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ทำให้ผลการเรียนรู้จากองค์ความรู้ใหม่มีความคงทนต่อการจดจำ และระลึกถึงการเรียนรู้จากการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันวิสา กองแสน ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความคงทนในการเรียนรู้และเจตคติต่อการเรียนวิชาชีววิทยา เรื่อง อาณาจักรของสิ่งมีชีวิต ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น ร่วมกับเทคนิคการทำผังความคิด มีคะแนนความคงทนในการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของผจญภัย เครื่องจำปา (2557) ได้ศึกษาความคงทนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้แบบ IQM พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้แบบ IQM มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่คงทน

ข้อเสนอแนะ

1. ผลจากการทดลองครั้งนี้ พบว่า การใช้วิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ของผู้เรียนสูงขึ้น ดังนั้น เพื่อช่วยให้นักเรียนการศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุน ส่งเสริม จัดอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการใช้วิธีการสอนหลากหลายและเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน
2. วิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ช่วยฝึกฝนให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองในขณะที่เรียนและกิจกรรมกลุ่ม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.(2544). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ขวัญใจ แก้วอาษา.(2556). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองหัวคู่วงประชานุเคราะห์ จังหวัดอุดรธานี. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นราภรณ์ ฟองสวัสดิ์.(2554). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 โดยการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มและการเรียนปกติ. วิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่.
- บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์. (2554). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์เพื่อสร้างสมรรถนะการสอนของนักศึกษาครูภาษาอังกฤษ. คณะคุรุศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ผจญภัย เครื่องจำปา. (2557). การศึกษาความคงทนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยาและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้แบบ IQM. โรงเรียนยางชุมน้อยพิทยาคม. จังหวัดศรีสะเกษ.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.(2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
- วันวิสา กองเสน. (2557). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความคงทนในการเรียนรู้ และเจตคติต่อการเรียนชีววิทยา เรื่องอาณาจักรของสิ่งมีชีวิตด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ 7 ชั้น ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สิริวรรณ ศรีพหลและพันทิพา อุทัยสุข.(2526). การสอนโดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.เอกสารการสอนชุดวิชา วิทยาการการสอน เล่มที่ 2 หน่วยที่ 8-15. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2536). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล เค้นสมุทร.(2554). ผลการจัดการเรียนการสอนแบบสืบสวนและแบบกลุ่มสัมพันธ์ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตวิทยาและแนะแนวสำหรับครูของนักศึกษาคณะคุรุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. คณะคุรุศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ.(2539). คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง. กระทรวงศึกษาธิการ.